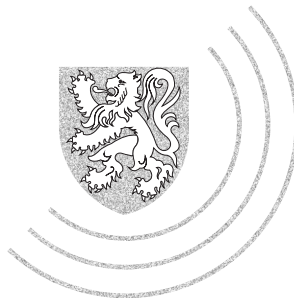

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

13 december 2001

VOORSTEL VAN DECREET

– **van mevrouw Patricia Ceysens, de heer Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel
en de heer Jan Roegiers –**

houdende regeling van de interlandelijke adoptie

Dit voorstel van decreet werd, wat de heer Guy Swennen betreft, op 25 juni 2003 overgenomen door de heer Carlo Daelman, en wat mevrouw Patricia Ceysens betreft, op 14 juli 2003 overgenomen door de heer Koen Helsen.

TOELICHTING

1. Inleiding

Het Verdrag van Den Haag van 29 mei 1993 inzake Internationale Samenwerking en de Bescherming van Kinderen op het gebied van Interlandelijke Adoptie legt de ratificerende lidstaten een aantal verplichtingen op om minderjarigen die voor adoptie beschikbaar worden gesteld, maximaal te beschermen. Datzelfde verdrag vraagt evenwel, in artikel 9 en 35, aan de lidstaten om alle maatregelen te nemen om de adoptieprocedures te vergemakkelijken en te versnellen. Dat is niet verwonderlijk : als het eenmaal vaststaat dat een kind in aanmerking komt voor adoptie, is het deel kunnen uitmaken van een gezin in plaats van te moeten verblijven in een instelling een belangrijke meerwaarde voor dat kind.

Het Verdrag verplicht, geheel in die lijn, de lidstaten om kandidaat-adoptanten grondig voor te lichten over alle aspecten van interlandelijke adoptie en om ze door een gezinsstudie te onderzoeken op hun geschiktheid om een kind te adopteren.

In het federale België probeerde Vlaanderen als eerste de bepalingen van het Haagse Verdrag op te nemen in de interne wetgeving door het Vlaamse decreet inzake interlandelijke adoptie van 15 juli 1997¹. De decretale regeling blijft echter geheel vrijblijvend omdat het verplichten van de voorbereiding en het behalen van de beginseltoestemming alleen mogelijk is door de adoptievoorwaarden in het burgerlijk wetboek op stringente wijze in te schrijven. Dat behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Op de ministerraad van 22 juni 2001 keurde de federale regering een ontwerp van wet inzake adoptie goed, waardoor de federale overheid het volgen van het voorbereidingsprogramma en het verkrijgen van de beginseltoestemming als dwingende adoptievoorwaarden inschrijft in het burgerlijk wetboek. Bovendien bevat het wetsontwerp ook belangrijke bepalingen met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling tussen de gemeenschappen en de federale overheid. Het afleveren van de beginseltoestemming en het geschiktheidsonderzoek vooraf van de kandidaat-adoptanten wordt geregeld op federaal niveau. Daarmee wordt het advies van de Raad van State van 29 mei 2000 op het voorontwerp van wet inzake adoptie gevolgd.

Als gevolg van deze nieuwe situatie is het juridisch gezien absoluut noodzakelijk om het decreet van 15 juli 1997 te herschrijven.

Er zijn echter nog andere redenen om het vier jaar oude decreet aan een grondige herziening te onderwerpen. Op de huidige regelgeving wordt immers sterke kritiek gegeven door zowat alle actoren van het veld. We sommen enkele knelpunten op :

- Elke vorm van nazorg is afwezig op dit moment.

Slechts recent zijn van overheidswege schuchtere pogingen ondernomen om de nazorg voorzichtig te stimuleren. Ook adoptiediensten zien nu de behoefte aan nazorg in. Bij sommige diensten neemt die de vorm aan van het organiseren van rootsreizen en een enkele wordt daarvoor door de overheid gesubsidieerd. Geadopteerden en adoptanten pogen dit gebrek aan nazorg op te vangen door zichzelf te organiseren, bibliotheken over adoptie aan te leggen, regelmatig tijdschriften uit te geven, praatgroepen op te zetten of een eerste begeleiding aan te bieden. Zij ondervonden totnogtoe voor deze inspanningen bijzonder weinig ondersteuning van de overheid.

- Er loopt heel wat fout met betrekking tot de objectieve informatieverstrekking over adoptiedossiers.

Het is voor geadopteerden niet altijd evident inzage te krijgen in hun eigen adoptiedossier, en soms is het dossier zelfs helemaal verloren gegaan. Daarvoor is in het geldende decreet niets geregeld. Een dergelijke situatie is onaanvaardbaar.

- De correctheid van de documenten bij de adoptie is van cruciaal belang.

Adoptie waarbij later blijkt dat de kinderen juridisch niet adopteerbaar waren, leggen een zware hypotheek op het verdere leven van de geadopteerden, hun natuurlijke ouders en hun adoptieouders.

- De kostprijs van een adoptie is bijzonder groot.

Door de hoge kostprijs is een adoptie onbetaalbaar voor heel wat mensen. In elk geval heeft de prijs een afschrikkend effect op mensen met een laag of zelfs gemiddeld inkomen.

- Heel wat kandidaat-adoptanten beklagen zich over de wijze waarop ze worden behandeld.

¹ (B.S. 23 september 1997).

De klachten hebben betrekking op de voorbereiding, de gezinsselectie met het oog op het afleveren van de beginseltoestemming en op de bemiddeling. De klachten handelen over wachttijden van 3 tot 8 jaar vooraleer een adoptie afgerond is, een grote betutteling, een volstrekt gebrek aan respect voor de privacy van de kandidaat-adoptanten, subjectiviteit, ondeskundigheid en gebrek aan ervaring bij de selectieteams en de rechter-partijpositie van sommige overheidsinstanties.

De tijd blijkt dus rijp te zijn voor een nieuw decreet op de interlandelijke adoptie, in een poging om met respect voor de rechten van geadopteerden, adoptanten, en natuurlijke ouders een zo volledig mogelijke nieuwe regeling voor interlandelijke adoptie uit te werken, binnen de bevoegdheden van het Vlaams Parlement, met name de bijstand aan personen.

2. Het federale en het Vlaamse deel van de adoptieprocedure

Het wetsontwerp tot hervorming van de adoptie voorziet in een volledig nieuwe procedure voor de totstandkoming van een interlandelijke adoptie. We schetsen ze hier kort.

Kandidaat-adoptanten melden zich aan bij de vrederechter. Daar geven zij uiting aan hun wil om te adopteren. De vrederechter maakt hiervan een proces-verbaal op en verzoekt hen om een vorming te volgen. Nadat ze de vorming gevolgd hebben, beveelt de vrederechter een maatschappelijk onderzoek om hem in te lichten over de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten. De kandidaat-adoptanten nemen kennis van de conclusies van het verslag en verschijnen daarna voor de vrederechter. Op basis van het maatschappelijke onderzoek spreekt de rechter zich uit over de geschiktheid. Indien het vonnis gunstig is, maakt het openbaar ministerie over de kandidaat-adoptanten een verslag op over hun geschiktheid om te adopteren met gegevens over hun achtergrond. Een afschrift van het vonnis en het verslag worden overgemaakt aan de federale centrale autoriteit die het overmaakt aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschappen. Die bezorgt het op zijn beurt aan de kandidaten.

De kandidaat-adoptanten in het bezit van hun beginseltoestemming kunnen zich voor de bemiddeling vervolgens wenden tot een adoptiedienst ofwel zelf een kind adopteren. Nadat de matching gebeurd is, kan de vrederechter de adoptie uitspreken.

Concluderend kan gesteld worden dat de Vlaamse gemeenschap in het kader van de interlandelijke adoptie exclusief bevoegd is voor drie domeinen : de voorbereiding, de bemiddeling en de nazorg.

Daarnaast is het van belang dat goede samenwerkingsakkoorden worden afgesloten tussen de gemeenschappen en de federale overheid om een aantal zaken vlot te laten verlopen, zoals de contacten met het buitenland.

3. De Vlaamse bevoegdheden

3.1. De vorming

Het huidige decreet op de interlandelijke adoptie regelt de vorming van kandidaat-adoptanten. Die vorming moet de kandidaten vertrouwd maken met wat interlandelijke adoptie inhoudt en wat de daaraan verbonden problemen en uitdagingen zijn.

De voorgestelde regeling loopt vrijwel gelijk met de vroegere reglementering. Toch menen de indieners dat de vorming geen afschrikkend effect mag hebben. Zij moet er veeleer op gericht zijn de ouders op een positieve wijze te confronteren met adoptie, en met wat adoptie betekent voor het geadopteerde kind en het gezin waarin het terecht komt. De vorming moet het onderzoek naar de eigen verwachtingen teweegbrengen, de bevraging naar de eigen draagkracht en de draagkracht van het gezin stimuleren, maar ook de confrontatie met mogelijke problemen van hechting en de belasting van het gezin in dergelijke situaties niet uit de weg gaan.

De indieners zijn ook van mening dat de nodige soepelheid aan de dag moet worden gelegd wat betreft het tijdstip waarop de vorming wordt gegeven. Vandaag worden die opleidingen enkel gegeven op werkdagen. In een samenleving waarin het tweeverdienersmodel veeleer de regel is dan de uitzondering, moet het mogelijk zijn de vorming ook te geven op andere momenten zoals 's avonds en in het weekend.

3.2. De Vlaamse Centrale Autoriteit, de Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie en de Adoptie-ambtenaar

De indieners stellen voor een Vlaamse Centrale Autoriteit en een Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie op te richten. De Vlaamse Centrale Autoriteit moet bij voorkeur zijn zetel in de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand van de administratie

Gezin en Maatschappelijk Welzijn hebben. De keuze voor deze administratie wordt ingegeven door de overweging dat precies deze administratie het meeste vertrouwd is met de zorg voor ander-mans kind. De Vlaamse Centrale Autoriteit is een overheidsinstantie. De Hoge Raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle actoren die actief zijn rond adoptie.

De administratieve ondersteuning van beide instanties gebeurt door de adoptieambtenaar, die de secretaris is van de Hoge Raad. Daarnaast heeft de adoptieambtenaar een belangrijke taak als archivaris van de kopieën van de adoptiedossiers. Elke adoptiedienst en al wie zelfstandig een adoptie realiseert, moet immers een kopie van het adoptiedossier aan de adoptieambtenaar overmaken. Daardoor kan elke geadopteerde steeds terecht bij de adoptieambtenaar om zijn of haar dossier in te zien.

3.3. De bemiddeling

Adoptiediensten hebben als taak om, na aflevering van de beginseltoestemming, de kandidaat-adoptanten en het adoptiekind samen te brengen en de adoptieprocedure te begeleiden.

De adoptiediensten krijgen ook expliciet de opdracht te zorgen voor de eerste nazorg na de adoptie. Daarmee wordt de nazorg bedoeld gedurende het eerste jaar waarin regelmatig contact wordt opgenomen met de adoptanten of bijeenkomsten van de adoptanten worden georganiseerd. De bedoeling van de eerste nazorg is om tijdens de eerste maanden te informeren hoe het gaat met het kind en het gezin, voor kleine problemen die zich voordoen oplossingen aan te reiken en bij ernstige problemen het gezin door te verwijzen naar de gespecialiseerde hulpverlening.

Een belangrijk element bij de adoptie is de adopteerbaarheid van het kind. De indieners hechten daarom veel belang aan de waarheidsgetrouwheid en de diepgang van de kindstudie. De kindstudie bevat gedetailleerde gegevens met betrekking tot de juridische adopteerbaarheid van het kind en het medische dossier omtrent de fysieke en psychische gezondheidstoestand van het kind. Daarnaast vraagt het decreet dat de adoptiedienst de Belgische ambassades in het buitenland bevragen over de betrouwbaarheid van de buitenlandse kanalen, om daarover een extra waarborg te krijgen.

Een nieuw element in dit decreet bij de erkenningsvoorwaarden is dat de adoptiediensten zich, zowel wat betreft de samenstelling van hun be-

heersorganen, als wat betreft hun houding ten aanzien van de kandidaat-adoptanten, pluralistisch moeten opstellen. Bovendien hebben zij een acceptatieplicht ten aanzien van alle kandidaat-adoptanten die zich, in het bezit van een beginseltoestemming, aanmelden voor een bemiddeling.

Een pijnlijke problematiek is de kostprijs van interlandelijke adopties. De indieners stellen voor de totale kostprijs te verdelen in drie delen : de binnen- en buitenlandse administratiekosten van de adoptiediensten, de giften aan het buitenland en de eventuele reis- en verblijfkosten van kandidaat-adoptanten in het land van herkomst van het adoptiekind. Wat de administratiekosten en de giften betreft, stellen de indieners voor om te werken met een forfaitaire bijdrage afhankelijk van het netto-belastbare inkomen, waardoor dat onderdeel voor iedereen betaalbaar moet zijn. De indieners zullen ook een voorstel van resolutie indienen met de vraag aan de Vlaamse regering om bij de federale regering aan te dringen op twee maatregelen. Ten eerste zullen zij vragen de giften aan het buitenland fiscaal te laten aftrekken. Ten tweede zullen zij vragen dat ons land met de herkomstlanden zou onderhandelen om de giften aan de herkomstlanden te matigen en binnen redelijke grenzen te houden. Wat betreft de reis- en verblijfkosten vragen de indieners dat die door de kandidaat-adoptanten zelf worden gefinancierd.

De forfaitaire bijdrage van de kandidaat-adoptanten voor de administratiekosten worden gestort in het Fonds van de Vlaamse Centrale Autoriteit. Dat fonds kan dan, ondermeer uit die middelen, de adoptiediensten subsidiëren.

De indieners zijn ook bijzonder bekommerd om het inzagerecht van geadopteerden in hun dossier te garanderen. Dit probleem wordt op een dubbele wijze opgelost. Enerzijds krijgen geadopteerden inzagerecht in hun dossier bij de adoptiedienst, anderzijds is de adoptieambtenaar in het bezit van een kopie van elk adoptiedossier, zodat de geadopteerde ook bij die ambtenaar zijn dossier kan inkijken. De adoptiedienst wordt verplicht om binnen 3 maanden na de realisatie van de adoptie een kopie van het dossier over te maken aan de adoptieambtenaar. Dezelfde verplichting geldt voor wie zelfstandig een adoptie realiseert.

3.4. De bijzondere erkenning gespecialiseerde nazorg interlandelijke adoptie

Interlandelijke adopties verlopen niet altijd zonder problemen. Wanneer de problemen ernstig zijn, zoals bij zware hechtingsproblemen, dan is gespe-

cialiseerde hulp nodig. De indieners zijn van mening dat enkel gespecialiseerde diensten die zware problematiek op een goede manier kunnen aanpakken. Zij stellen voor een bijzondere erkenning, met de bijbehorende subsidiëring, voor deze opdracht toe te kennen aan enkele centra voor geestelijke gezondheidszorg. De bedoeling is om enkele centra te hebben waar gespecialiseerde hulp kan worden geboden.

3.5. De Adoptietrefgroepen

Zowel adoptanten als geadopteerden ervaren vandaag een gebrek aan professionele nazorg in de periode van enkele jaren na de adoptie tot ver in de volwassenheid van de geadopteerden. Vaak zoekt men lotgenoten op om over de problemen te kunnen praten. Dit decreet wil deze trefgroepen waarderen en ze een duidelijke plaats geven in het adoptielandschap.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel bepaalt dat het decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Dit artikel bevat een aantal definities inzake interlandelijke adoptie.

Artikel 3

Dit artikel regelt het toepassingsgebied.

Artikel 4

Dit artikel beschrijft de procedure wat betreft de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 5

Het vormingsprogramma wordt door de Centrale Autoriteit goedgekeurd. Het vormingsprogramma handelt over de situaties in de herkomstlanden, de achtergrond van de kinderen in de diverse landen, de gevolgen van verwaarlozing en hechtingsproblemen, de redenen voor het afstand doen, de leefsituatie van de oorspronkelijke ouders, de procedure in diverse herkomstlanden, de wachttijden, de aankomst van het kind, de aanpassingsproblemen, de herkomst- en definiëringsproblemen, de discriminatie en de nazorgmogelijkheden.

De regering bepaalt de kostprijs, de minimumduur van de vorming en de tijdstippen waarop de vorming moet worden gegeven. De vorming wordt gegeven binnen een redelijke termijn na de aanvraag.

Artikel 6

Dit artikel bevat de regels om een vormingscentrum te erkennen. De Vlaamse regering erkent, na advies van de Centrale Autoriteit, vormingscentra die een goedgekeurd vormingsprogramma geven. De voorwaarden die gesteld worden om erkend te worden lopen grosso modo gelijk met die van de huidige wetgeving.

De erkenning wordt verleend voor een periode van 5 jaar. Ze kan verlengd worden na een positieve evaluatie van de Centrale Autoriteit.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd een programmatie op te stellen van het aantal te erkennen vormingscentra.

Artikel 7

Een deel van de kostprijs van de voorbereiding is ten laste van de kandidaat-adoptant en een deel is ten laste van de Vlaamse overheid. De Vlaamse regering bepaalt het maximumbedrag ten laste van de kandidaat-adoptant.

Het vormingscentrum ontvangt voor de personeels- en werkingskosten een forfaitaire basissubsidiëring per jaar. Afhankelijk van de gerealiseerde vormingssessies voor kandidaat-adoptanten wordt een extra subsidie toegekend.

Artikel 8

De Vlaamse regering wijst een overheidsinstantie aan als Vlaamse Centrale Autoriteit die fungeert als aanspreekpunt op het niveau van de gemeenschappen voor wie bezig is met interlandelijke adoptie.

De Vlaamse Centrale Autoriteit heeft als eerste taak erover te waken dat de verplichtingen en opdrachten, gestipuleerd in het Verdrag van Den Haag en geconcretiseerd in dit decreet, worden nagekomen.

De Vlaamse Centrale Autoriteit evalueert de vormingscentra en de adoptiediensten in het kader van de verlenging van de erkenning, keurt de vormingsprogramma's goed, brengt op verzoek van de Vlaamse regering of op eigen initiatief advies uit rond de adoptieproblematiek en wordt belast met de uitwerking van een klachtenregeling.

Jaarlijks brengt de Vlaamse Centrale Autoriteit een activiteitenverslag uit dat wordt overgemaakt aan de Vlaamse regering en aan het Vlaams Parlement.

Artikel 9

De Hoge Raad is een door de Vlaamse regering aangewezen instantie, samengesteld uit de adoptieambtenaar, de vertegenwoordigers van de adoptiediensten, de vormingscentra, de Trefgroepen voor Adoptanten en de Trefgroepen voor Geadopteerden, de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg belast met de gespecialiseerde nazorg, van de Gezins- en Welzijnsraad en het Kinderrechtencommissariaat.

De Hoge Raad heeft haar secretariaat op het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, afdeling Bijzondere Jeugdbijstand. Het secretariaat wordt waargenomen door de adoptieambtenaar. De Vlaamse regering wijst de leden aan voor een periode van 5 jaar. De termijn is hernieuwbaar.

Artikel 10

Dit decreet voorziet in een Vlaamse adoptieambtenaar. Die wordt belast met het secretariaat van de Hoge Raad, bewaart alle kopieën van adoptiedossiers en verleent geadopteerden inzage in hun adoptiedossier. De Vlaamse adoptieambtenaar

maakt elk jaar een werkingsverslag, dat aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement wordt bezorgd.

Elke geadopteerde die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, kan een schriftelijk verzoek om inzage in zijn dossier richten tot de Vlaamse adoptieambtenaar. Binnen drie maanden na ontvangst van dit verzoek wordt daar gevolg aan gegeven. Hij kan de Vlaamse adoptieambtenaar ook vragen alle informatie met betrekking tot zichzelf op te vragen bij de adoptiedienst die zijn adoptie bemiddeld heeft.

Artikel 11

De adoptiedienst heeft twee duidelijk omlijnde taken : de bemiddeling bij de totstandkoming van de adoptie en het verstrekken van de eerste nazorg.

In vergelijking met de bestaande wetgeving krijgen de adoptiediensten een aantal nieuwe taken. Zij moeten geadopteerden toegang verlenen tot hun adoptiedossier. Zij maken binnen drie maanden na de realisatie van de adoptie een kopie van het adoptiedossier over aan de Vlaamse adoptieambtenaar.

Daarnaast is voor het eerst de opdracht van de nazorg geëxpliciteerd. Enerzijds moeten de adoptiediensten de kandidaat-adoptanten op de hoogte brengen van het aanbod aan nazorg in Vlaanderen zodat zij bij problemen de meest passende hulpverlening kunnen krijgen. Anderzijds verzorgen zij de eerste nazorg. Die bestaat erin dat gedurende de eerste maanden na de adoptie regelmatig contact wordt opgenomen met het adoptiegezin om na te gaan hoe de kandidaat-adoptanten en het geadopteerde kind het stellen, en wat de moeilijkheden zijn. De bedoeling van de nazorg is enerzijds een vorm van geruststelling te bieden wanneer zich kleinere problemen voordoen die met beperkte hulp of informatie kunnen worden verholpen, en anderzijds onmiddellijk door te verwijzen naar de gepaste gespecialiseerde hulpverlening, wanneer zich in de eerste maanden belangrijke problemen voordoen.

Er wordt veel belang gehecht aan de diepgang en de waarheidsgetrouwheid van de kindstudie. Ofschoon de zorg voor de adopteerbaarheid van een kind volgens het Verdrag van Den Haag bij het land van herkomst ligt, willen de indieners toch extra belang hechten aan de kindstudie. Die moet ouders een correct beeld geven van het kind dat

hun is toegewezen. Het kinddossier bevat twee belangrijke elementen. Ten eerste moet het duidelijk vermelden dat het kind juridisch adopteerbaar is. Dat moet garanties geven dat er geen sprake is van kinderhandel. Ten tweede moet het medische dossier gedetailleerd duidelijkheid geven over de fysieke en psychische gezondheid van het kind.

Artikel 12

Om door de Vlaamse regering erkend te worden als adoptiedienst, wordt voorzien in een getrapte erkenningsprocedure.

In een eerste periode wordt men erkend voor twee jaar, voorzover men voldoet aan een aantal voorwaarden. In vergelijking met de bestaande wetgeving werden een aantal nieuwe voorwaarden opgelegd. Zo wordt gevraagd dat de beheersorganen van de adoptiedienst pluralistisch zouden zijn samengesteld en dat men zich als dusdanig zou gedragen in de uitvoering van de taken. Adoptiediensten krijgen ook een acceptatieplicht. Iedereen die zich in het bezit van een beginseltoestemming aanmeldt bij een adoptiedienst heeft recht op een bemiddeling.

De erkenning kan verlengd worden met een periode van 5 jaar. Nieuw is hier dat een positieve evaluatie van de Vlaamse Centrale Autoriteit vereist is. Die evaluatie gebeurt op basis van een aantal criteria zoals : beschikken over betrouwbare buitenlandse kanalen, voldoende diepgaande en waarheidsgetrouwe kindstudies afleveren, binnen de termijn van 3 maanden de kopieën van de gerealiseerde adopties overmaken aan de adoptieambtenaar, de principes van het Verdrag van Den Haag naleven en de regels van het beroepsgeheim respecteren. De evaluatie door de Vlaamse Centrale Autoriteit maakt het mogelijk dat klachten over adoptiediensten bij de verlenging van de erkenning in rekening gebracht worden.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd een programmatie voor het aantal te erkennen adoptiediensten op te stellen.

Artikel 13

Uit het onderzoek van Nikè Consult in opdracht van de minister bevoegd voor welzijn met betrekking tot de adoptiediensten blijkt dat de kostprijs van een interlandelijke adoptie kan opgedeeld

worden in drie grote onderdelen : de administratiekosten (eigenlijk de kosten die een adoptiedienst maakt om een bemiddeling te realiseren), de giften aan het buitenland (giften die door de landen van herkomst bij elke adoptie gevraagd worden) en de verblijfskosten van kandidaat-adoptanten die hun kind in het land van herkomst ophalen (soms verplichten landen van herkomst ook een verblijf van een aantal weken in het land van herkomst voorafgaand aan de adoptie).

Omdat de kostprijs van een aantal interlandelijke adopties zeer groot is, willen de indieners de prijs drukken. Om adoptie voor meer mensen mogelijk te maken, draagt de Vlaamse regering bij in de kosten voor een adoptie, meer bepaald in de dossierkosten en de giften (door een geplafonneerde terugbetaling in functie van hun inkomen). De Vlaamse regering richt daartoe een Fonds op dat deels gevuld wordt door forfaitaire bijdragen van de adoptanten, evenredig met hun belastbaar inkomen, deels door bijdragen van de overheid. De reis- en verblijfskosten van de adoptanten blijven volledig ten laste van de adoptanten.

Artikel 14

De Vlaamse regering werkt een subsidieregeling uit voor de erkende adoptiediensten.

Deze subsidiëring bevat in ieder geval :

- 1° een installatiepremie ;
- 2° een subsidiëring voor 2 fulltime personeelsleden ;
- 3° een jaarlijkse subsidie per herkomstland voor onderzoek of evaluatie van buitenlandse kanalen in de herkomstlanden, waarbij de adoptiedienst maximaal de subsidiëring van twee kanaalonderzoeken per jaar kan ontvangen ;
- 4° de terugbetaling van bewezen administratiekosten per gerealiseerde adoptie.

Artikel 15

Nazorg voor interlandelijke adopties is vandaag in Vlaanderen nagenoeg onbestaande, specialistische hulpverlening ontbreekt zelfs volledig. Nochtans is gespecialiseerde hulpverlening in een aantal gevallen absoluut noodzakelijk.

De indieners stellen voor aan een beperkt aantal centra voor geestelijke gezondheidszorg een supplementaire taak met betrekking tot gespecialiseerde nazorg bij interlandelijke adoptie toe te kennen. Artikel 9, § 2 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg maakt dat mogelijk. Uiteraard wordt voor deze supplementaire taak voorzien in een extra subsidiëring. Van de centra voor geestelijke gezondheidszorg die een dergelijke supplementaire taak krijgen, wordt verwacht dat zij participeren aan het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie, dat de Hoge Raad tweemaal per jaar organiseert.

Artikelen 16 en 17

Door het gebrek aan nazorg vandaag zien we dat in Vlaanderen adoptanten en geadopteerden zichzelf gegroepeerd hebben om die nazorg te verlenen. Zij verlenen telefonische nazorg, organiseren praatgroepen voor geadopteerden en voor adoptanten, rootsreizen worden voorbereid, begeleid en georganiseerd. Een belangrijk stuk van de nazorg zit dus tussen de eerste nazorg nadat het kind in het adoptiegezin wordt opgenomen en de gespecialiseerde hulp in problematische situaties. Om die nazorg te verzorgen, stellen de indieners voor om Trefgroepen voor Adoptanten en Trefgroepen voor Geadopteerden op te richten. Gekozen wordt voor aparte organisaties voor adoptanten en geadopteerden omdat de realiteit vandaag bewijst dat beiden in afzonderlijke organisaties op zoek gaan naar nazorg met elk verschillende aandachtspunten.

Artikel 18

De Vlaamse overheid subsidieert trefgroepen door de toekenning van een jaarlijks forfaitair bedrag.

Artikel 19

Aan adoptanten die zelfstandig een adoptie hebben gerealiseerd, wordt dezelfde verplichting opgelegd als aan de adoptiediensten. Zij worden eveneens verplicht binnen 3 maanden na de adoptie een kopie van het adoptiedossier aan de Vlaamse adoptieambtenaar te bezorgen. Op die manier beschikt de adoptieambtenaar over informatie over elke adoptie die in Vlaanderen wordt gerealiseerd. Een dergelijke regeling vergemakkelijkt voor ge-

adpteerden later de zoektocht naar hun herkomst.

Artikel 20

De Vlaamse Centrale Autoriteit oefent het toezicht uit op de naleving van de bepalingen van dit decreet. De Vlaamse regering kan de nadere regels van het toezicht vastleggen en de bevoegdheid van de Vlaamse Centrale Autoriteit bepalen.

Artikel 21

Dit artikel legt de straffen vast voor iedereen die zonder erkenning bemiddelt inzake interlandelijke adoptie, en de straffen voor wie enig ongeoorloofd materieel voordeel haalt uit een interventie in een interlandelijke adoptie. Tevens wordt voorzien in een straf voor wie niet binnen 3 maanden na de realisatie van de adoptie een kopie van het adoptiedossier overmaakt aan de adoptieambtenaar.

Artikel 22

Het decreet treedt in werking 6 maanden na de datum van inwerkingtreding van de wet op de hervorming van de adoptie. Op die manier willen de indieners naadloos aansluiten op de nieuwe federale wetgeving, die immers tot gevolg heeft dat belangrijke delen van het bestaande decreet op de interlandelijke adoptie in ieder geval vervallen.

Patricia CEYSENS

Guy SWENNEN

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan ROEGIER

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Definities, toepassingsgebied en procedureverloop

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° interlandelijke adoptie : elke gewone of volle adoptie van een minderjarige die verplaatst werd of zal worden van het herkomstland naar België, hetzij via adoptie in het herkomstland door echtgenoten of door een persoon die gewoonlijk in België verblijft, hetzij met het oog op een dergelijke adoptie in België ;
- 2° kandidaat-adoptant : een persoon of echtpaar met gewone verblijfplaats binnen het Nederlands taalgebied of binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die een kind, met gewone verblijfplaats buiten Belgisch grondgebied, willen adopteren, hetzij via bemiddeling van een erkende adoptiedienst, hetzij op zelfstandige wijze ;
- 3° adoptiebemiddeling : alle activiteiten van een tussenpersoon die ertoe strekken een minderjarige voor adoptie te laten toewijzen en/of deze adoptie te realiseren ;
- 4° adoptiedienst : een door de Vlaamse regering, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in dit decreet erkende vereniging zonder winstoogmerk of publiekrechtelijke rechtspersoon, die aan adoptiebemiddeling doet ;
- 5° buitenlands kanaal : een instantie, instelling of persoon in het herkomstland van de te adopteren minderjarige, die op grond van een erkenning of vergunning, afgegeven door de plaatselijke overheid, bemiddelt bij interlandelijke adoptie, via een dienst, erkend door de Vlaamse regering ;

- 6° zelfstandige adoptie : een adoptie door de kandidaat-adoptant zelf tot stand gebracht ;
- 7° beginseltoestemming : een administratieve akte, verleend door de Federale Centrale Autoriteit, waarbij bevestigd wordt dat de kandidaat-adoptant vorming heeft genoten, dat hij geschikt werd bevonden en dat er in beginsel geen bezwaar is tegen het adopteren van een buitenlands kind door kandidaat-adoptanten ;
- 8° Hoge Raad : de Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie, zoals opgericht in dit decreet ;
- 9° Vlaamse Centrale Autoriteit : de overheidsinstantie die, ter uitvoering van dit decreet, door de Vlaamse regering wordt aangewezen, belast met de nakoming van de verplichtingen van het Haagse verdrag en met de nakoming van de opdrachten vermeld in dit decreet.
- 10° Federale Centrale Autoriteit : een instantie, aangewezen door de federale overheid, belast met de nakoming van de verplichtingen van het Haagse Verdrag inzake interlandelijke adoptie ;
- 11° Vlaamse adoptieambtenaar : de ambtenaar aangewezen door de Vlaamse regering die de taken vervult die hem door dit decreet toegewezen worden ;
- 12° Internationaal Verdrag inzake Rechten van het Kind : het UNO-verdrag van 20 november 1989, verdrag door België geratificeerd en goedgekeurd bij wet van 25 november 1991 ;
- 13° Haagse Verdrag : het verdrag inzake internationale samenwerking en de bescherming van de kinderen op het gebied van interlandelijke adoptie, afgesloten in Den Haag op 29 mei 1993.

Artikel 3

Dit decreet is van toepassing op de interlandelijke adopties.

Artikel 4

§ 1. De kandidaat-adoptant volgt, na zijn aanmelding bij de vrederechter, een vormingsprogramma bij een erkend vormingscentrum naar keuze.

§ 2. Als de kandidaat-adoptant in het bezit is van een beginseltoestemming, afgeleverd door de Federale Centrale Autoriteit doet hij een beroep op een adoptiedienst voor de bemiddeling of kan hij de adoptie zelfstandig tot stand brengen.

HOOFDSTUK II

Het vormingsprogramma,
de erkenning en subsidiëring van vormingscentra

Artikel 5

De Vlaamse Centrale Autoriteit keurt de inhoud van het vormingsprogramma goed.

Het vormingsprogramma handelt over de situaties in de herkomstlanden, de achtergrond van de kinderen in de diverse landen, de gevolgen van verwaarlozing en hechtingsproblemen, de redenen voor het afstand doen, de leefsituatie van de oorspronkelijke ouders, de procedure in diverse herkomstlanden, de wachttijden, de aankomst van het kind, de aanpassingsproblemen, de herkomst- en definiëringsproblemen, de discriminatie en de nazorgmogelijkheden.

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering erkent, op advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit, vormingscentra die het vormingsprogramma mogen geven.

§ 2. Om erkend te worden moet het vormingscentrum voldoen aan de volgende voorwaarden :

- 1° uitsluitend doelstellingen zonder winstoogmerk nastreven ;
- 2° een erkend vormingsprogramma aanbieden ;
- 3° beschikken over een vormingsteam dat is samengesteld volgens de normen opgesteld door de Vlaamse regering ;
- 4° voldoende garanties bieden dat de discretie en het beroepsgeheim in acht worden genomen ten

aanzien van de informatie die wordt verkregen tijdens de vorming ;

5° regelmatig participeren in het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie ;

6° een registratie opzetten van iedereen die zich aanmeldt voor het vormingsprogramma.

§ 3. De erkenning wordt verleend voor een periode van 5 jaar.

§ 4. De erkenning kan verlengd worden indien wordt voldaan aan de erkenningsvoorwaarden en na een positieve evaluatie van de Centrale Autoriteit.

§ 5. De Vlaamse regering stelt een programmatie van te erkennen en subsidiëren vormingscentra op.

Artikel 7

§ 1. Een deel van de kostprijs van de voorbereiding is ten laste van de kandidaat-adoptant en een deel is ten laste van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse regering bepaalt het maximumbedrag ten laste van de kandidaat-adoptant.

De regering bepaalt de minimumduur van de vorming en de tijdstippen waarop de vorming moet worden gegeven.

De vorming wordt gegeven binnen een redelijke termijn na de aanvraag.

§ 2. Het vormingscentrum ontvangt voor de personeels- en werkingskosten een forfaitaire basissubsidiëring per jaar. Afhankelijk van de gerealiseerde vormingssessies voor kandidaat-adoptanten wordt een extra subsidie toegekend.

De Vlaamse overheid bepaalt het bedrag van de subsidie.

HOOFDSTUK III

De Vlaamse Centrale Autoriteit,
de Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie
en de Adoptieambtenaar

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse regering richt een Vlaamse Centrale Autoriteit inzake interlandelijke adoptie op.

§ 2. De Vlaamse Centrale Autoriteit wordt geleid door een door de Vlaamse regering benoemde Vlaamse adoptieambtenaar. De Vlaamse regering bepaalt de benoemingsvoorwaarden en de nadere regelingen voor de benoeming.

§ 3. De Vlaamse Centrale Autoriteit is belast met de nakoming van de verplichtingen opgelegd door het Haagse Verdrag inzake interlandelijke adoptie en met de nakoming van de opdrachten vermeld in dit decreet.

Deze opdrachten zijn :

- 1° het vormingsprogramma's zoals bedoeld in artikel 5 goedkeuren ;
- 2° een advies uitbrengen aan de minister bij elke verlening van erkenning aan een vormingscentrum ;
- 3° een advies uitbrengen aan de minister bij elke verlening van erkenning van een adoptiedienst ;
- 4° elk taak opnemen opgedragen door de artikelen 20 en 21 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen te New York op 20 november 1989 en door het Haagse Verdrag of door elke andere Internationale Conventie of elk ander akkoord dat betrekking heeft op interlandelijke adoptie dat de Belgische Staat of de Vlaamse Gemeenschap heeft geratificeerd ;
- 5° aan buitenlandse overheden alle informatie verstrekken over de regelgeving inzake adoptie, en van andere relevante gegevens zoals statistieken en typeformulieren ;
- 6° een protocol uitwerken met de federale overheid teneinde :
 - een internationale samenwerking met de buitenlandse overheden te bewerkstelligen zodat bij interlandelijke adopties het belang

van het kind en zijn fundamentele rechten worden gewaarborgd en de rechtsregels van de gemeenschappen, federale en internationale overheden worden uitgevoerd ;

- de erkende adoptiediensten te begeleiden bij het tot stand brengen van een samenwerkingsverband in het buitenland, bij het ontwikkelen van concrete bemiddelingsprocedures en bij het evalueren en verbeteren van de concrete adoptiebemiddeling ;
- tussen de bevoegde buitenlandse overheden en de erkende Vlaamse diensten te bemiddelen ;

7° jaarlijks een activiteitenverslag uitbrengen dat wordt overgemaakt aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.

Artikel 9

§ 1. De Vlaamse regering richt een Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie op. De Hoge Raad fungeert als advies- en overlegorgaan inzake interlandelijke adoptie.

De Hoge Raad heeft als opdracht het beleid op het gebied van interlandelijke adoptie te volgen, knelpunten te signaleren die op het veld ervaren worden en de regering advies te verlenen omtrent aanlegenheden die verband houden met interlandelijke adoptie.

§ 2. De Hoge Raad is pluralistisch samengesteld uit de adoptieambtenaar en de vertegenwoordigers van de adoptiediensten, de vormingscentra, de Trefgroepen voor Geadopteerden, de Trefgroepen voor Adoptanten, de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg belast met de gespecialiseerde nazorg, de Gezins- en Welzijnsraad en de Kinderrechtencommissaris.

§ 3. De Hoge Raad kan een beroep doen op externe deskundigen inzake adoptie.

§ 4. Het secretariaat wordt waargenomen door de adoptieambtenaar.

§ 5. De Vlaamse regering wijst de leden aan voor een periode van 5 jaar, op voordracht op een dubbele lijst door de Vlaamse Centrale Autoriteit. De termijn is hernieuwbaar.

§ 6. De Vlaamse regering voorziet in de werkingskosten van de Hoge Raad voor Interlandelijke Adoptie.

§ 7. De Hoge Raad komt minstens tweemaal per jaar bijeen.

Over de adviezen op verzoek van de regering rapporteert de Hoge Raad aan de regering binnen de gestelde termijn. De Hoge Raad kan binnen zijn opdracht zoals bepaald in dit artikel, op eigen initiatief adviezen uitbrengen en daarover aan de regering rapporteren.

§ 8. De Hoge Raad stelt, op de wijze en binnen de termijn door de regering bepaald, een driejaarlijks verslag omtrent zijn werking op.

De Hoge Raad legt, binnen drie maanden na zijn concrete samenstelling, aan de regering een voorstel van huishoudelijk reglement voor met betrekking tot de werking van de Raad.

De Vlaamse regering stelt vervolgens het huishoudelijk reglement vast.

Artikel 10

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de benoemingsvoorwaarden en benoemt een ambtenaar tot Vlaams adoptieambtenaar binnen 6 maanden na de bekendmaking van dit decreet.

§ 2. De Vlaamse adoptieambtenaar heeft de volgende taken :

- 1° alle dossiers in verband met interlandelijke adoptie bewaren ;
- 2° inzake verlenen in de adoptiedossiers volgens de nadere regelen, vastgesteld door de Vlaamse regering ;
- 3° het secretariaat van de Vlaamse centrale autoriteit en de Hoge Raad waarnemen.

§ 3. De Vlaamse adoptieambtenaar gaat na of het overgemaakte dossier volledig is en kan, in voorkomend geval, elke nadere informatie opvragen.

§ 4. Elke geadopteerde die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, kan een schriftelijk verzoek om inzake in zijn dossier richten tot de Vlaamse adoptieambtenaar. Binnen drie maanden na ontvangst van dat verzoek wordt er gevolg aan gegeven.

Elke geadopteerde die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, kan de Vlaamse adoptieambtenaar verzoecken alle verdere informatie met betrekking tot zichzelf te vragen bij de erkende adoptiebureaus of adoptiebemiddelaars, of in de mate van het mogelijke, die informatie elders te verkrijgen, indien die informatie noch bij de adoptiebureaus noch bij de adoptiebemiddelaars beschikbaar is. Alle verkregen informatie wordt door de Vlaamse adoptieambtenaar aan de geadopteerde ter beschikking gesteld.

HOOFDSTUK IV

De taken, de erkenning en de subsidiëring van adoptiediensten

Artikel 11

§ 1. Een adoptiedienst heeft als taak te bemiddelen inzake adoptie en de eerste nazorg te verstrekken.

§ 2. De taken inzake adoptiebemiddeling zijn :

- 1° de kandidaat-adoptanten voorbereiden op de komst van een minderjarige uit een bepaald land, desgevallend met een bepaald profiel ;
- 2° een kindstudie maken of laten maken volgens de voorwaarden of nadere regelen bepaald door de Vlaamse regering en ten gronde onderzoeken of vaststellen dat de minderjarige juridisch en sociaal-psychologisch in aanmerking komt voor interlandelijke adoptie ;
- 3° een adoptiesamenwerking aangaan met buitenlandse kanalen die daartoe in hun herkomstland zijn erkend, op basis van een handleiding buitenlandse kanalen die door de Vlaamse Centrale Autoriteit wordt gemaakt ;
- 4° de minderjarige toewijzen aan de kandidaat-adoptant, op grond van het gemotiveerde voorstel van het evaluatieteam ; indien de toewijzing geschiedt door de bevoegde overheid in het land van herkomst toetst de adoptiedienst die beslissing op de compatibiliteit van de kindstudie met het gezinsrapport ;
- 5° de voortgang en de individuele adoptiedossiers begeleiden ;

- 6° de aankomst in België melden van de minderjarige bij de Vlaamse Centrale Autoriteit ;
- 7° een geschreven overeenkomst maken tussen de kandidaat-adoptant en de betrokken adoptiedienst, waarin de procedure, de vermoedelijke duur, de kostprijs en de gewaarborgde dienstverlening omschreven worden ;
- 8° toegang verlenen tot de dossiers volgens de nadere regelen, vastgelegd door de Vlaamse regering ;
- 9° een kopie van de adoptiedossiers binnen drie maanden na de totstandkoming van de adoptie volledig overmaken aan de Vlaamse adoptieambtenaar ;
- 10° een kopie van de adoptiedossiers bestaande voor de inwerkingtreding van deze wet overmaken aan de Vlaamse adoptieambtenaar.

§ 3. De taken inzake de eerste nazorg zijn :

- 1° de adoptant en de geadopteerde minderjarige bijstaan na de aankomst van de geadopteerde en nazorg te verlenen gedurende de eerste fase van hechting en integratie ;
- 2° de kandidaat-adoptant op de hoogte stellen van de bestaande nazorg voor interlandelijke adopties in Vlaanderen.

§ 4. De Vlaamse regering kan de taken, bepaald in §§ 2 en 3, nader bepalen.

§ 5. De kindstudie bevat ten minste de volgende gegevens :

- een grondig onderzoek naar de vraag of de minderjarige juridisch en sociaal-economisch in aanmerking komt voor interlandelijke adoptie en een eenduidig antwoord op die vraag ;
- een medisch dossier waarin de fysische en psychische gezondheidstoestand van het kind gedetailleerd wordt omschreven ;
- de gegevens bepaald door de Vlaamse regering.

De adoptiedienst is aansprakelijk voor de waarheidsgetrouwheid en de diepgang van de kindstudie.

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering erkent de adoptiediensten op advies van de Vlaamse Centrale Autoriteit. Een eerste erkenning geldt voor een periode van 2 jaar.

§ 2. Om door de Vlaamse regering erkend te worden als adoptiedienst, moet de rechtspersoon beantwoorden aan de volgende voorwaarden :

- 1° uitsluitend doelstellingen zonder winstoogmerk nastreven ;
- 2° in zijn beheersorganen pluralistisch zijn samengesteld en zich als dusdanig gedragen in de uitvoering van zijn taken ;
- 3° als voornaamste taak hebben om te bemiddelen en de eerste nazorg te verstrekken ;
- 4° beschikken over of een beroep kunnen doen op een interdisciplinair team bestaande uit personen die de drie disciplines vertegenwoordigen die de Vlaamse regering aanwijst ;
- 5° geleid worden door een persoon in het bezit van het relevant universitair diploma zoals bepaald door de Vlaamse regering ;
- 6° beschikken over voldoende infrastructuur om op een normale wijze de haar opgelegde verplichtingen uit te voeren en de continuïteit van de dienst te verzekeren ;
- 7° elke aanvraag van een kandidaat-adoptant in het bezit van een regelmatige beginseltoestemming aanvaarden ;

8° voor de adoptiediensten die bestaan voor de inwerkingtreding van dit decreet, binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit decreet een kopie van alle adoptiedossiers van adopties gerealiseerd voor de inwerkingtreding van dit decreet die in hun bezit zijn, overmaken aan de Vlaamse adoptieambtenaar.

De erkenning wordt verleend voor een periode van 2 jaar.

De Vlaamse regering bepaalt de erkenningsprocedure.

§ 3. De erkenning van een adoptiedienst kan, onder de volgende voorwaarden door de Vlaamse regering worden verlengd voor een periode van 5 jaar :

- 1° voldoen aan de voorwaarden zoals bepaald in § 2 ;
- 2° een positief advies krijgen van de Vlaamse Centrale Autoriteit ;
- 3° regelmatig participeren in het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie ;

De evaluatie van de dienst gebeurt volgens de volgende criteria :

- 1° beschikken over buitenlandse kanalen waarvan de betrouwbaarheid geverifieerd wordt door de Belgische ambassade in het herkomstland ;
- 2° waarheidsgetrouwe en voldoende diepgaande kindstudies afleveren, opgemaakt door de adoptiedienst in het land van herkomst ;
- 3° aantonen dat de opdrachten zoals geformuleerd in artikel 8 worden volbracht op een correcte en kwalitatief hoogstaande wijze ;
- 4° voldoende waarborgen bieden dat de taken worden uitgevoerd met respect voor de principes en de bepalingen opgenomen in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het Haagse Verdrag ;
- 5° de regels van het beroepsgeheim en van de wet van 8 december 1992 op de verwerking van persoonsgegevens naleven.

De Vlaamse regering bepaalt de procedure voor de verlenging van de erkenning.

§ 4. De Vlaamse regering kan een programmatie van te erkennen en subsidiëren adoptiediensten opstellen.

§ 5. De Vlaamse Centrale Autoriteit kan aan de Vlaamse regering advies uitbrengen met betrekking tot de intrekking van de erkenning bij niet-naleving van de voorwaarden zoals bepaald in dit artikel, bij weigering van de adoptiediensten om zich aan het toezicht, bedoeld in artikel 19, te onderwerpen of wanneer een ernstig vermoeden bestaat dat de adoptiebemiddeling door deze dienst niet gebeurt in het belang van de minderjarige.

De Vlaamse regering kan aan de Vlaamse Centrale Autoriteit een advies vragen met betrekking tot de intrekking van de erkenning van een adoptiedienst om de redenen vermeld in het vorige lid.

De Vlaamse regering neemt een beslissing dertig dagen na ontvangst van het advies tot intrekking van de erkenning.

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse regering draagt bij in de kosten van een adoptie.

§ 2. De Vlaamse regering richt daartoe een Fonds op, dat gespijsd wordt, deels door forfaitaire bijdragen van de adoptanten, deels door de overheid.

§ 3. De adoptanten betalen aan dit Fonds een forfaitair bedrag in verhouding met hun belastbaar inkomen :

- voor adoptanten met een belastbaar inkomen lager dan 1 miljoen frank : 45.000 frank
- voor adoptanten met een belastbaar inkomen tussen 1 miljoen frank en 1.500.000 frank : 60.000 frank ;
- voor adoptanten met een belastbaar inkomen tussen 1.500.000 frank en 2.000.000 frank : 75.000 frank ;
- voor adoptanten met een belastbaar inkomen tussen 2.000.000 frank en 3.000.000 frank : 100.000 frank ;
- voor adoptanten met een belastbaar inkomen boven 3.000.000 frank : 125.000 frank.

§ 4. Per dossier worden aan de diensten de bewezen administratiekosten uit dit Fonds betaald. Aan de adoptanten wordt in functie van hun inkomen een geplafonneerde tegemoetkoming in de giften terugbetaald.

§ 5. De Vlaamse regering bepaalt de verdere regels van deze bijdragen.

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse regering werkt een subsidieregeling uit voor de erkende adoptiediensten.

Die subsidiëring bevat in ieder geval :

- 1° een installatiepremie ;

2° een subsidiëring voor 2 fulltime personeelsleden ;

3° een jaarlijkse subsidie per herkomstland voor onderzoek of evaluatie van buitenlandse kanalen in de herkomstlanden, waarbij de adoptiedienst maximaal de subsidiëring van twee kanaalonderzoeken per jaar kan ontvangen ;

4° de terugbetaling van bewezen administratiekosten per gerealiseerde adoptie.

§ 2. Teneinde een grotere professionalisering van de adoptiediensten te bewerkstelligen kan de Vlaamse regering een organisatorische uitbouw opleggen.

HOOFDSTUK V

De bijzondere erkenning voor gespecialiseerde nazorg inzake interlandelijke adoptie

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering kent een supplementaire taak toe aan enkele centra voor geestelijke gezondheid wat betreft de gespecialiseerde hulpverlening inzake interlandelijke adoptie. De supplementaire taak wordt uitgevoerd door een personeelslid dat zich bekwaamd heeft in de problematiek van de interlandelijke adopties.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de subsidie voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg die de supplementaire taak, zoals bepaald in § 1, toegewezen krijgen.

§ 3. De centra voor geestelijke gezondheidszorg belast met de supplementaire taak, participeren regelmatig in het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie.

HOOFDSTUK VI

De Trefgroepen voor Adoptanten
en de Trefgroepen voor Geadopteerden

Artikel 16

§ 1. De Vlaamse regering erkent, na advies van de Centrale Autoriteit, Trefgroepen voor Adoptanten.

§ 2. Om als Trefgroep voor Adoptanten te worden erkend, moet een Trefgroep voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk ;

2° in zijn beheersorganen de vertegenwoordigers van de adoptanten de meerderheid van de leden laten uitmaken ;

3° als doelstelling hebben nazorg te verstrekken aan adoptanten, met uitzondering van de nazorg verleend door de adoptiediensten en de centra voor geestelijke gezondheidszorg ;

4° beschikken over een team dat is samengesteld volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse overheid ;

5° regelmatig participeren in het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie.

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse regering erkent, na advies van de Centrale Autoriteit, Trefgroepen voor Geadopteerden.

§ 2. Om als Trefgroep voor Geadopteerden te worden erkend, moet een Trefgroep voldoen aan de volgende voorwaarden :

- 1° de vorm aannemen van een vereniging zonder winstoogmerk ;
- 2° in zijn beheersorganen de vertegenwoordiger van de geadopteerden de meerderheid van de leden laten uitmaken ;
- 3° als doelstelling hebben nazorg te verstrekken aan geadopteerden, met uitzondering van de nazorg verleend door de adoptiediensten en de centra voor geestelijke gezondheidszorg ;
- 4° beschikken over een team dat is samengesteld volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse overheid ;
- 5° regelmatig participeren in het overleg tussen de verschillende actoren betrokken bij interlandelijke adoptie.

Artikel 18

§ 1. De Vlaamse regering verleent een subsidie aan de Trefgroepen, die bestaat uit een jaarlijkse forfaitaire tegemoetkoming.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de hoogte van de subsidie.

HOOFDSTUK VII

De zelfstandige adoptie

Artikel 19

De personen die een zelfstandige adoptie gerealiseerd hebben, bezorgen binnen 3 maanden na de adoptie het adoptiedossier aan de Vlaamse adoptieambtenaar.

HOOFDSTUK VIII

Het toezicht

Artikel 20

De Vlaamse autoriteit oefent het toezicht uit op de naleving van de bepalingen van dit decreet.

De Vlaamse regering kan de nadere regels van het toezicht vastleggen en de bevoegdheid van de Vlaamse Centrale Autoriteit bepalen.

HOOFDSTUK IX

Strafbepalingen

Artikel 21

§ 1. Elke persoon die bij interlandelijke adoptie bemiddelt in de zin van hoofdstuk III van dit decreet, zonder in het bezit te zijn van de bij dit decreet vereiste erkenning wordt gestraft met een gevangenisstraf van 1 tot 5 jaar en met een geldboete van 500 frank tot 25.000 frank.

§ 2. Elke persoon die enig ongeoorloofd materieel voordeel haalt uit een interventie in een interlandelijke adoptie of die met kennis van zaken een persoon heeft geholpen of bijgestaan om deze inbreuk te plegen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van 1 maand tot 1 jaar en met een geldboete van 100 frank tot 1.000 frank of met één van beide straffen.

§ 3. De adoptant die in het kader van een zelfstandige adoptie het volledige adoptiedossier niet binnen 3 maanden na de realisatie van de adoptie overmaakt aan de Vlaamse adoptieambtenaar wordt gestraft met een gevangenisstraf van 1 maand of met een geldboete van 100 frank tot 1.000 frank.

HOOFDSTUK X

Inwerkingtreding

Artikel 22

Dit decreet treedt in werking 6 maanden na de datum van inwerkingtreding van de wet tot de hervorming van adoptie.

Patricia CEYSENS

Guy SWENNEN

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan ROEGIERS
